

SAKSFRAMLEGG

Til:
Fakultetsstyret for Det helsevitenskapelige fakultet

Møtedato:
06.12.2017

Sak:

Langsgående plan for tverrprofesjonell samarbeidslæring (TPS) på Det helsevitenskapelige fakultet

Innstilling til vedtak:

1. Fakultetsstyrer takker for tilsendt «Langsgående plan for TPS» og gir sin støtte til målsettingene i planen
2. Det opprettes arbeidsgruppe for videreutvikling av Inter-Base (HEL-0700) i tråd med forslagene i planen. Arbeidsgruppe suppleres med representant fra IMB
3. Det opprettes arbeidsgruppe til å utforme konkret forslag for felles løsning for førstehjelpskurs for alle fakultetets helse- og sosialfaglige studenter.
4. Inter-Sim videreføres med innlemming av bioingeniørutdanningen. Andre studieprogram bes vurdere bruk av simuleringstrening for TPS
5. Inter-Dig utvikles i 2018 i tråd med planen
6. Inter-Medio: Det lages en oppdatert oversikt over pågående tverrprofesjonelle samarbeidsprosjekt innen utdanning.
7. Inter-Prax følges opp som skissert i planen, med utprøving av pragmatisk løsning i to prosjekt knyttet til «Studentteam i praksis og Helsehuset Tromsø med de foreslåtte økonomiske forutsetninger. FS ber om å få saken om Inter-prax tilbake med konkrete planer når erfaringer er gjort i prosjektene.
8. Læringsutbyttebeskrivelser for TPS inkorporeres i studieplanene samtidig med inkorporering av RETHOS-prosjektet

Begrunnelse:

1. Innledning

I tråd med fakultetets strategiplan «Strategi 2020» og Handlingsplan for pedagogisk utviklingsarbeid 2015-2020 legges det frem «Langsgående plan for TPS på Helsefak» Fakultetsstyret inviteres til å godkjenne planen som en retningsgivende plan for fakultetets satsning på tverrprofesjonell samarbeidslæring, med vedtak vedrørende videreutvikling av deler av planen.

Strategiske føringer for TPS på Helsefak

Strategi 2020:

«Helsefak v/UiT skal:

- Videreutvikle og implementere tverrprofesjonell samarbeidslæring
- Tilby opplæring i tverrprofesjonelt samarbeid i alle helsefaglige utdanninger
- Utvikle tverrprofesjonelle elementer i studiene med progresjon i læringsmål gjennom studieforløpet»

Handlingsplan for pedagogisk utviklingsarbeid 2015-2020:

«Mål (innen 2020)

- Alle studenter i helsefaglige profesjonsutdanninger skal gjennomføre minst én praksisrettet tverrprofesjonell læringssituasjon i studieforløpet
- TPS-kompetanse skal være tilknyttet alle helsefaglige studieprogram ved Helsefak

Tiltak

- Utvikle læringsaktiviteter i studie- og fagplaner som legger til rette for tverrprofesjonell samarbeidslæring av høy pedagogisk kvalitet i reelle og praksisnære situasjoner med pasient/bruker som aktiv samarbeidspartner
- Utvikle en helhetlig plan for TPS ved Helsefak med læringsutbyttebeskrivelser som tilknyttes pasientrettet praksisstudier og med klar progresjon gjennom studieforløpene.»

2. Sammendrag «Langsgående plan for TPS»

Planen representerer en modell for bærekraftig tverrprofesjonell samarbeidslæring som kan bli banebrytende nasjonalt og internasjonalt dersom den blir etablert permanent. Hovedelementene er spirallæring, praksisnærhet, pragmatiske løsninger og situert læring i autentiske situasjoner. TPS defineres i dette plandokumentet som:

“Den prosessen der studenter fra to eller flere studieprogrammer lærer av, med og om hverandre gjennom studieforløpene med stigende kompleksitet og praksisnærhet, med mål om å utvikle tverrprofesjonell samhandlingskompetanse»

I planen foreslås felles læringsutbyttebeskrivelser i TPS for alle involverte studieprogram, definert som et minimum av felles sluttkompetanse jamfør internasjonal konsensus om kompetanseområder for TPS. Felleselementene er: rolleforståelse, tverrprofesjonell kommunikasjon, tverrprofesjonelle verdier, koordinering og samarbeid ved beslutninger, samarbeid i team samt refleksivitet.

Planen bygger på følgende læringselementer:

Inter-Base: Fellesemne første studieår for 10 profesjonsutdanninger (10 stp). Emnet ble implementert ved Helsefak i 2013 og foreslås utviklet med økt vektlegging av samarbeidstrening i grupper og konflikthåndtering.

Inter-Medio: Ny betegnelse for tverrprofesjonelle læringsaktiviteter midt i studieforløpene. Gjennomføres i henhold til pragmatisk tenkning, det vil si utnytte de muligheter som finnes. Studieprogrammene inviteres sammen til å finne aktuelle og målrettede fellesaktiviteter.

Inter-prax: Etablert begrep for tverrprofesjonell samarbeidslæring i kliniske situasjoner i siste og nest-siste studieår. Foreslås videreutviklet i tråd med den pragmatiske modell, slik at TPS bli en del av all praksis der det er formålstjenlig. Dette vil innebære tett samarbeid og oppfølging i

praksisstudiene og vil prøves ut i to prosjekter på ulike arenaer. TPS i Tromsø helsehus (finansiert av Fyrtårnmidler) og Studentteam i praksis (finansiert ved strategiske midler i 2017)

Inter-Sim: TPS – simuleringstrening i akuttsituasjoner i siste semester er implementert for medisin, sykepleie og radiograf-studenter på campus Tromsø. Foreslås utvidet til også å gjelde bioingeniørstudentene. Foreslås videre implementert på alle universitetets studiesteder (Bodø, Harstad, Narvik, Alta, Hammerfest og Kirkenes).

Inter-Dig: Ny betegnelse som innebærer utforming av en digital tverrprofesjonell læringsarena som muliggjør tverrprofesjonelt samarbeid rundt pasientcase uavhengig av tid, rom og sted. Formålet er å muliggjøre tverrprofesjonell samarbeidslæring uavhengig av geografisk plassering samtidig som nettets muligheter for læring utnyttes for å skape gode digitale læringssituasjoner.

Arbeidsprosessen

Planen er utformet i Senter for helsefaglig pedagogisk utvikling (HelPed) gjennom tett samarbeid med representanter fra alle involverte studieprogram på Helsefak, samt sosialfag (TPS-gruppen). Det er avholdt 6 møter i tidsrommet desember 2016- juni 2017, inklusiv et dagsmøte hvor også representanter fra praksisfeltet og studenter var invitert.

Planen er presentert og diskutert underveis i Sentralt utdanningsutvalg (SUV) på Helsefak, samt i ledermøte. Prodekanmøtet har vært orientert fortløpende.

Høringsprosessen

Planen ble sendt ut på høring 16.oktober 2017 med høringsfrist 13.november 2017 til alle institutt ved fakultetet og til samarbeidende enheter i utdanning og praksis (Adresseliste vedlagt).

Høringsinstansene ble bedt om å kommentere følgende forhold:

- I hvilken grad det er ønskelig å ha en langsgående plan for TPS som involverer alle studieprogram. Vennligst begrunn svaret.
- Generelle kommentarer til planen som helhet
- Kommentarer til de ulike fasene (Inter-Base, Inter-Prax.. etc). Særsilt ønskes kommentarer til de foreslåtte endringene i Inter-Base.
- Den pragmatiske modell, i hvilken grad den ansees som en god løsning, om den ansees som gjennomførbar. Vennligst begrunn svaret.
- Ansvarsforhold vedrørende TPS og gjennomføring av planen slik det beskrives her.

Det kom inn 13 høringssvar pluss noen korte eposter med korrigering av småfeil i dokumentet. Disse er det tatt hensyn til.

3. Oppsummering høringssvar med kommentarer

- I hvilken grad det er ønskelig å ha en langsgående plan for TPS som involverer alle studieprogram. Vennligst begrunn svaret.
- Generelle kommentarer til planen som helhet

Mange av høringsinstansene (UNN, IMB, IKO, IHO, IFA, NOR-klinikken) kommenterer med positivt fortegn at en langsgående plan for TPS etableres. Det henvises blant annet til behov for samarbeid i helse- og sosialtjenesten og sammenheng med utforming av nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene (RETHOS). Flere (IMB, UNN, IKM, legeutdanningen og programstyret medisin) mener planen for Inter-prax (den pragmatiske løsning) er for vag; de

etterlyser konkretisering av planer med tydeliggjøring av økonomiske konsekvenser og konsekvenser for øvrig undervisningsaktivitet. Jfr.: «Undervisning og øving i TPS må ikke gå på bekostning av annen viktig studieplanfestet undervisning» (Programstyret medisin).

Kommentar: Den pragmatiske modell i Inter-Prax foreslås som en forhåpentligvis bærekraftig modell for TPS i praksis. Men den må testes ut før man kan komme tilbake til konkret gjennomføring og ressursbruk. Modellen skal testes ut i to prosjekt i 2018. Når erfaringer er trukket fra disse prosjektene vil fakultetsstyret få saken tilbake for å kunne fatte mer konkrete vedtak.

- Høringsinstansenes bes kommentere de ulike fasene (Inter-Base, Inter-Prax.. etc). Særskilt ønskes kommentarer til de foreslåtte endringene i Inter-Base.

Endringsforslagene for *Inter-Base* får nærmest unison støtte. Man er enig i forslag om styrking av samarbeidstrening, samarbeid i grupper og konfliktløsning. Noen instanser uttrykker skepsis til at to og to studenter leverer sammen på arbeidskrav og eksamen. Flere mener førstehjelpsundervisning bør være felles, og at den bør knyttes til Inter-Base. Videreutvikling av Inter-Base foreslås overført til en egen arbeidsgruppe.

Forslag om å legge inn *Inter-medio* midt i studieforløpene støttes av dem som kommenterer det. Mange av høringsinstansene tar opp ideen om felles førstehjelpskurs, enten som en del av Inter-Medio eller som en del av Inter-Base.

Inter-Prax Det er flere positive tilbakemeldinger på selve ideen om tverrprofesjonell samarbeidslæring i autentiske kliniske situasjoner. Samtidig påpekes av flere behovet for konkretisering av planer for den pragmatiske modell og oversikt over ressursbehov jfr. omhandling foran.

Inter-Dig er i liten grad nevnt i høringsssvarene, unntatt eksempelvis IFA som rettelig påpeker at det ikke er en selvstendig læringsaktivitet, men et verktøy for TPS.

De som nevner *Inter-Sim* særskilt foreslår at det bør kunne brukes for TPS som omhandler andre temaer enn akuttmedisin (Tvang, eldreomsorg, psykiatri etc).

Kommentar: Høringsinstansene støtter foreslåtte endringer i Inter-Base, og gir stort sett sin støtte til de andre tiltakene, med noen forslag til videreutvikling jfr. Inter-Sim. Ønsket om felles førstehjelpskurs er nærmest unisont og må behandles særskilt.

- Den pragmatiske modell, i hvilken grad den ansees som en god løsning, om den ansees som gjennomførbar. Vennligst begrunn svaret.
-

Høringsinstansenes kommentarene her er i stor grad gjengitt tidligere. UNN påpeker at det vil kreve et forberedende vurderings- og koordineringsarbeid i forhold til:

- Studenter på ulike studieprogrammer, på ulike nivåer, når og hvor de har praksis
- Hvilke pasientgrupper og pasienter egner seg for deltakelse i Inter-Prax
- Veiledere i praksisfeltet
- Samarbeid mellom de ulike studieprogrammene

Kommentar: Det ser ut til å være bred støtte til hovedlinjene i de læringsaktivitetene som allerede er igangsatt. Inter-prax må som tidligere nevnt konkretiseres og utvikles videre som en modell.

- Ansvarsforhold vedrørende TPS og gjennomføring av planen slik det beskrives her.

Noen av høringsinstansene påpeker at ansvarsforhold vedr TPS må avklares. Er det instituttets/studieledelsens ansvar at TPS gjennomføres i praksis? Hva er praksisfeltets rolle og ansvar?

Kommentar: Dette er viktige spørsmål som avhenger av – og må avklares i sammenheng med – nettopp hvordan Inter-prax etter hvert organiseres.

4. Vurderinger

Langsgående plan generelt

Det er bred støtte til den langsgående planen, og konseptet virker godt forankret i de fleste fagmiljøene, bortsett fra IKM som mener det er lite kjent i deres miljø. Det foreslås justeringer i noen av læringsaktivitetene, disse må sendes til egne arbeidsgrupper som kan utarbeide endringsforslag.

Felles førstehjelpskurs

Et ikke tilsiktet resultat av høringsrunden er det unisone kravet som har kommet opp om felles førstehjelpsundervisning. Flere argumenterer for at det bør knyttes til Inter-Base (HEL-0700). Samtidig påpekes det fra flere hold at HEL-0700 bør ha uendret omfang. Felles førstehjelpsundervisning for alle kan bli svært krevende logistiskmessig. Å finne felles dag(er) for alle vil bli en utfordring. Mulig løsning: Et jevnlig ettermiddagstilbud om førstehjelpsundervisning (eksempelvis ved TAMS), som studenter melder seg på. Da vil undervisningen bli tverrprofesjonell, og den vil være logistisk lett gjennomførbar. Det bør diskuteres hvor omfattende slik undervisning skal og bør være. Det kan være forskjellige krav på de ulike studieprogrammene.

Spørsmål om felles førstehjelpsundervisning anbefales overlatt til bearbeiding i en egen arbeidsgruppe.

Går TPS på bekostning av «annen viktig undervisning»?

Et grunnleggende og underliggende spørsmål i diskusjonen om TPS er i hvilken grad det ansees som viktig og relevant læring for våre studenter. Det som er viktig må plasseres i fag og studieplaner og gis fokus og ressurser.

Det bør ikke være tvil om at studenters læring av tverrprofesjonell samhandlingskompetanse er et viktig mål i dagens helse- og sosialfaglige utdanninger. Det vises til Samhandlingsreformen¹ og Samspillsmeldingen² i tillegg til andre sentrale meldinger de siste år som peker i samme retning (Folkehelsemeldingen, primærhelsemeldingen, for å nevne noen). Lancet-kommisjonens arbeid³ som hadde mål om å «*develop a shared vision and a common strategy for postsecondary education in medicine, nursing and public health that reaches beyond the confines of national borders and the silos of individual professions*», Det pågående nasjonale RETHOS-prosjektet

¹ Meld.St.47(2008-2009)

² Meld.St.13(2011-2012)

³ Frenk et.al. «Health professionals for a new century: transforming education to strengthen health systems in an interdependent world» The Lancet 2010;376:1923-58

er også vesentlig, hvor utvikling av retningslinjer for alle helse- og sosialfaglige profesjonsutdanninger som inkluderer 11 felles temaområder med tilsvarende læringsutbyttebeskrivelser; herunder krav om kompetanse innen tverrprofesjonell samarbeidslæring.

Med fakultetets satsing på TPS er vi på mange måter i forkant av dette arbeidet, en posisjon som bør befestes og videreutvikles.

Økonomiske forutsetninger for TPS jfr langsgående plan

Implementering av TPS i et langsgående løp for alle helse- og sosialfaglige profesjonsstudenter er et mål, og det vil nødvendigvis få noen ressursmessige konsekvenser. Den styrende tanke i TPS-arbeidet har vært å forsøke å finne økonomisk støtte til utviklingsprosjekter for utprøving av nye arenaer og modeller for TPS, med mål om at prosjektene - hvis de var vellykket - kunne implementeres på permanent basis innenfor eksisterende rammer.

Så langt har flere prosjekter fått støtte fra strategiske midler gjennom HelPed, fra Felles utdanningsutvalg mellom UNN og Helsefak, og prismidler (Universitetets Fyrtårnmidler). Inter-Base (Hel-0700) og Inter-Sim er allerede implementert i fakultetets portefølje.

Utviklingsprosjektene som skal prøves ut i Inter-prax pragmatisk modell, får støtte fra Fyrtårnmidler og strategiske midler, i tillegg til at Universitetet i Linköping i samarbeid med HelPed og IHO har fått innvilget forskningsmidler til følgeforskning på TPS i Helsehuset Tromsø. Inter-Dig finansieres med 500.000.- via tildelte Fyrtårnmidler.

Prosjektet «Studentteam i praksis» fikk tildelt strategiske midler i 2017 (100.000.-) som enda ikke er brukt, og som forutsettes overført i 2018.

Hva skal modellen hete?

«Tromsømodellen» har vært presentert nasjonalt og internasjonalt som synonymt med den pragmatiske tilnærmingen til TPS. Det ble rettelig kommentert i høringsrunden at «Tromsømodellen» blir feil med tanke på at dette skal gjennomføres på alle våre campus; det vil si både i og utenfor Tromsø. «Den arktiske modellen for TPS» er blitt foreslått av noen, men navn er ikke landet. Kreative forslag mottas med takk.

5. Avslutning

Høringssvarene viser at arbeidet med TPS med få unntak er godt kjent og forankret på fakultetet, og det er støtte for at det legges frem en langsgående plan. Den pragmatiske modellen er et ambisiøst innovasjonsprosjekt som tar sikte på å utvikle en bærekraftig modell for tverrprofesjonell samarbeidslæring i autentiske kliniske situasjoner. Fakultetsstyret bes gi sin støtte til prinsippet om en pragmatisk modell for TPS. Modellen må imidlertid videreutvikles og utprøves og for deretter komme tilbake til fakultetsstyret for endelige vedtak.

Sameline Grimsgaard
Dekan

Kjetil Kvalsvik
fakultetsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: universitetslektor Nanna Hauksdottir, Senter for helsefaglig pedagogisk utvikling (HelPed)

Vedlegg

- 1 Langsgående plan for tverrprofesjonell samarbeidslæring (TPS) på Det helsevitenskapelige fakultet
- 2 Adresseliste høring langsgående plan for TPS